

2023-02-28

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS 2023-00027

Bokslut 2022 för Brottsförebyggande rådet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens trygghetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar de åtgärder och insatser som vidtagits inom ramen för Brottsförebyggande rådet år 2022.

Sammanfattning

Bokslutet för brottsförebyggande rådet visar att kommunen upplevs som tryggt och säkert av medborgarna. Detta kan tydligt utläsas av SCB:s medborgarundersökning.

De medel som avsattes i trygghetspaketet har använts i enlighet med kommunstyrelsens beslut. Av de avsatta 6 miljoner kr har 4,08 miljoner kr förbrukats.

Det lokala arbetet är en viktig del för det brottsförebyggande rådet. De fyra lokala arbetsgrupperna har sammantaget träffats vid 24 tillfällen under 2022. På arbetsgruppernas möten arbetar man konkret med åtgärder på upplevda och uppkomna problem i respektive område.

Under 2022 har en samverkan mellan Stena fastigheter, polisen och kommunen fortgått kring Fisksätra som utsattområde vilket har lett till att en kartläggning och analys av problemen i området har tagits fram som skall ligga till grund för kunskapsbaserade åtgärder som görs i Fisksätra.

Det brottsförebyggande rådet avvecklades per den 31 december 2022.

Ärendet **Uppdrag**

Det brottsförebyggande rådet ska utveckla det brottsförebyggande arbetet och därmed bidra till minskad brottslighet och ökad trygghet i hela kommunen. Rådet ska initiera och stödja ett lokalt baserat arbete som utgår från de varierande problembilder som finns i respektive kommundel. Rådet ska samverka med fritidsgårdar, skolor, polis, näringsliv, bibliotek, föreningsliv och andra ideella krafter samt delta i de lokala arbetsgrupperna för att stärka och utveckla det förebyggande arbetet.

Det brottsförebyggande rådet avvecklades per den 31 december 2022.

Verksamhetsberättelse

Brottsförebyggande rådet genomförde sitt uppdrag under 2022 enligt plan och hade under året sammanlagt åtta sammanträden. På dessa sammanträden redovisades rapporter från de lokala arbetsgrupperna i de fyra kommundelarna i Nacka, aktuell information från polisen och från säkerhetsfunktionen. Andra aktuella frågor har också rapporterats om såsom arbetet i samverkan Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid (SSPF), Polarverksamheten och arbetet med kommunens Trygghetsvärdar.

Plan för samverkan mellan kommun och polis som ligger inom ramen för Samverkansavtalet mellan kommun och polis och omfattar 29 åtgärder, där kommun och polis skall samverka, har också redovisats. Även akuta frågor och insatser har tagits upp, exempelvis oroligheterna i Orminge, Fisksätra och Älta. De fyra lokala arbetsgrupperna har träffats sex gånger under 2022, sammanlagt 24 möten.

Brottsförebyggande rådet stödjer gruppernas arbete med en säkerhetsstrateg och en Sekreterarfunktion som samordnar arbetet, tillför kunskap, tar hand om utskick och för minnesanteckningar. Syftet med dessa möten är att skapa en gemensam lägesbild i området mellan alla lokala aktörer och sedan vidta enskilda eller samordnade åtgärder utifrån den. Dessa åtgärder redovisas sedan kontinuerligt till det brottsförebyggande rådet.

Den 2 maj 2022 fattade kommunstyrelsen beslut om att genomföra politikerinitiativet Framgång Fisksätra med 27 konkreta förslag i ett program för ett trivsammare och tryggare Fisksätra. Uppföljning av punkterna i programmet ska ske i samband med tertialbokslut. Styrgrupp, referensgrupp samt interna arbetsgrupper är tillsatta och nuläget i samtliga 27 punkter är kartlagda inför fortsatt arbete.

Måluppfyllelse

Rådet har antagit fokusområden och indikatorer för åren 2020 och 2021, Ungdomar, Trygghet och Trafik. Fokusområde Trafik togs 2022 bort till förmån för insatserna inom ramen för Samverkansöverenskommelsen mellan kommun och polis. Här kommenteras utfallen i korthet.

Fokusområde Trygghet

SCB:s medborgarundersökning 2022 visar att fler allmänt upplever en bättre trygghet i Nacka än övrigt i riket.

81,3% av Nackaborna känner sig trygga utomhus i området där man bor när det är mörkt ute (genomsnitt i riket är 75,1%) och 79% är inte oroliga för att utsättas för ett våldsbrott (genomsnitt i riket är 75%).

Nacka ökar tryggheten i fyra frågor jämfört med 2021. Bristande eller trasig belysning, hot och trakasserier på nätet, personer eller gäng som stör och personer som är påverkade av alkohol eller narkotika upplevs som färre problem jämfört med 2021. Nackaborna upplever att skadegörelse och klotter samt våldsbrott som ett större problem jämfört med 2021. Nacka ligger över lag bättre än riket.

Nacka kommun jobbar idag strukturerat i arbetsgrupper tillsammans med lokala aktörer i respektive kommundel för att öka tryggheten i området. Arbetet utgår från lokala lägesbilder där denna trygghetsmätning kommer att utgöra ytterligare vägvisning kring vilka frågor vi skall prioritera och jobba mer med framöver. Arbetet med att få med brottsförebyggande perspektiv i bebyggelseplanering fortsätter att utvecklas. Ett mål kring detta finns i Miljö- och Stadsbyggnadsnämnden idag och följs upp där.

Ungdomar och narkotika

Stockholmsenkäten genomfördes bland alla ungdomar i skolår 9 och år 2 på gymnasiet under 2022 (genomförs under hösten vartannat år). Svarsfrekvensen var då 80 procent.

Av ungdomar i skolår 9 uppger 2 procent av flickorna att de brukat narkotika den senaste månaden, vilket är en minskning med 1 procent från 2020. 4 procent av pojkarna uppger att de brukat narkotika den senaste månaden vilket är en minskning med 2 procent jämfört med 2020. Av ungdomar i år 2 på gymnasiet uppger 4 procent att de brukat narkotika den senaste månaden, vilket är en minskning med 5 procent från 2020. 7 procent av pojkarna uppger att de brukat narkotika senaste månaden vilket är en minskning med 6 procent från 2020.

Stockholmsenkäten, narkotika

	Provat någon gång		Senaste månaden	
	2022	2020	2022	2020
Flickor, skolår 9	11	7	2	3
Flickor, år 2 gymn.	18	27	4	9
Pojkar, skolår 9	11	16	4	6
Pojkar, år 2, gymn.	26	42	7	13

Det är alltså en minskning i alla kategorier, utom flickor åk 9 *provat någon gång* som ökar från 7 till 11 procent.

Under 2022 har sammanlagt 75 ungdomar varit aktuella för SSPF varav tolv av dessa avslutades under det gångna året, majoritet av inskrivna ungdomar går i högstadieskolor i Nacka. Cirka 25 av dessa ungdomar har det under 2022 hållits nätverksmöten kring inom ramen för SSPF. I början av oktober 2022 utökades SSPF-gruppen och växte från två till fem samordnare, där tre nyanställda idag jobbar med fokus Fisksätra (en av dessa nyanställda arbetar riktat mot föräldrar till barn i riskzon). Nya skolor har under året

tillkommit i samverkan, dit hör även en grundskola utanför Nacka där flera Nackaungdomar är inskrivna.

Samverkan löper fortsatt på över kommungränser vid behov, extra tacksam är samverkan kring ungdomar med Värmdö kommun som också startat upp SSPF. Inom ramen för SSPF har antalet samtycken ökat i de områden som prioriterats under 2022: givetvis Fisksätra, men också områdena Orminge och Älta. 2023 är målsättningen att öka antalet samtycken även i Henriksdal. Systematisk uppföljning av SSPF är implementerad i verksamheten där SSPF-ungdom och vårdnadshavare vid inskrivning gör inskrivningsintervju och vid avslut en avslutsintervju.

Även arbetet med Sociala insatsgrupper, med syfte att stötta unga med hög risk för att begå brott att lämna en kriminell livsstil, (SIG) fortlöper. Insatsen från SIG är sedan 2022 en biståndsbedömd insats i Nacka och under året var fem ungdomar inskrivna i SIG varav tre av dessa avslutades innan årsskiftet.

Samverkan mellan kommun och polis

Lokalpolisområde Nacka har en samverkansöverenskommelse som reglerar ambition och förutsättningar för samverkan mellan Lokalpolisområde Nacka och respektive kommun Nacka, Värmdö samt Tyresö som sträcker sig mellan 2022 – 2024.

Polisen och respektive kommun ska tillsammans upprätta en årlig plan för samverkan samt aktivitetsplanering inom ramen för respektive prioriterat samverkansområde. Av aktivitetsplaneringen ska ansvarig och tid för genomförande samt respektive parts åtaganden framgå. Aktivitetsplanerna följs upp årligen utifrån en sammanfattning av Medarbetardialoger, Samverkanspartners bild och beskrivning av brottsligheten i kommunen. Brottstatistik, Polisregion Stockholm trygghetsundersökning 2021 samt systemet KIA som är incidentrapporteringsystemet i Nacka kommun. 2022 har följande fem områden identifierats och prioriterats som polis och kommun ska samverka kring: Områden med kriminell påverkan, Unga i riskzon, Särskilt utsatta brottsoffer, Platssamverkan och Ett tryggt och säkert valår. Utifrån dessa prioriterade områden har 28 insatser tagits fram som skall genomföras under 2022 varav 26 av har slutförts och två är fortgående, dvs. påbörjats men ej slutförts.

Trygghetspaket

I mål och budget 2018–2020 fattade kommunfullmäktige beslut om att anslå fem miljoner kronor i ett särskilt trygghetspaket. Kommunstyrelsen fick avgöra hur pengarna skulle prioriteras. 2019 utökades trygghetspaketets anslag till 6 miljoner kronor.

I mål och budget för 2022-2024 lanserades ”Trygghetspaketet 2.0”. Totalt 20 miljoner kronor avsattes för att ytterligare öka tryggheten i kommunen. Utöver trygghetspaketet, som har funnits sedan 2018, tillkom 9,5 miljoner kronor på satsningar via kommunens

framtidfonder och ska användas till trygghetsvakter/kommunvakter, drogförebyggande arbete och tryggare utemiljö. Utöver detta avsattes resurser inom socialnämndens ram för mer förebyggande arbete bland barn och unga, mer öppenvård, ökade satsningar på avhopparverksamhet samt mer pengar för arbete mot våld i nära relationer och hedersförtryck.

Bedömningen var att medlen i trygghetspaketet var väl avvägda och prioriteringen för 2022 blev ungefär densamma som tidigare år, bortsett från vissa mindre justeringar. Medlen användes bland annat till polarverksamheten, trygghetsvärdar, stöd till nattvandrarerna och kamerabevakning samt annan brottsförebyggande verksamhet.

Utmaningar för kommande år

2023 inrättar Nacka kommun ett särskilt trygghetsutskott under kommunstyrelsen. Brottsförebyggande rådet läggs i och med detta ned. Utskottet ska få i uppdrag att samordna det brottsförebyggande arbetet i kommunen för att få mer effekt och slagkraft med syfte att öka tryggheten i vardagen för alla Nackabor.

Kommunen ska inte och kan inte ta över statens brottsförebyggande eller rättsvårdande uppgifter, men kan bidra utifrån sitt eget ansvar för bland annat bra skolor, närvarande socialtjänst, ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter mm. När vi bygger nytt eller bygger om, vare sig det gäller stadsbyggnad, infrastruktur eller samhällsbygge, så måste tryggheten vara i fokus. Utskottet ska arbeta nära civilsamhället, polisen, skolor, socialtjänst och verksamheten.

Ekonomiska konsekvenser

Brottsförebyggande rådet har ingen egen budget utan trygghetspaketet finansieras via kommunstyrelsen. Av de avsatta medlen för trygghetspaketet har 4,08 miljoner kr av 6 miljoner kr förbrukats. Kvarstående medel överförs inte till kommande år.

Konsekvenser för barn

Stora delar av Brottsförebyggande rådets arbete och trygghetspaketet i sig är inriktat på att skapa en tryggare miljö för barn och ungdomar i Nacka både på kort och lång sikt. Polarna, trygghetsvärdar och SSPF är några exempel på insatser som genomföra årligen.

Bilagor

Bilaga 1	Tabell med fokusområden, indikationer och utfall
Bilaga 2	SCB:s medborgarundersökning 2021 Trygghet i samhället
Bilaga 3	Plan för samverkan kommun och polis

Henrik Ahl
Stabschef
Stadsledningskontoret

Jan Landström
TF Säkerhetschef
Ledningsstaben